

Försäkringsvillkor
**Pensionsförsäkring
med fondförvaltning**

Försäkringsvillkor 102
Folksam Fondförsäkringsaktiebolag

Gäller avtal tecknade från och med 2012-11-01
Senast uppdaterad 2020-02-01

Folksam

Pensionsförsäkring med fondförvaltning

Särskilda villkor

I detta häfte finns försäkringsvillkoren för Pensionsförsäkring med fondförvaltning. Innan du läser villkoren ber vi dig ta del av nedanstående information, som vi särskilt vill framhålla.

Försäkringsbeskedet visar försäkringens omfattning

Av försäkringsbeskedet framgår försäkringens omfattning samt när pensionen ska betalas ut. Det är viktigt att uppgifterna kontrolleras och att Folksam kontaktas vid oklarheter eller frågor.

Uppsägning och ändring av försäkringsavtalet

Försäkringsavtalet kan sägas upp när som helst samt ändras inom vissa ramar, ibland mot en avgift.

Det går att ändra bland annat utbetalningsålder och utbetalningstid, enligt de regler som gäller vid ändringstillfället. En del ändringar kräver godkänd hälsoprövning.

Placering och ändring av premien

När premien har bokförts placeras den inom fem bankdagar i de fonder och enligt den fördelning som har valts. Om premie har betalats in innan ansökan har skickats till Folksam, sker placering efter att ansökan inkommit och godkänts.

Det är möjligt att när som helst ändra fördelningen mellan fonderna samt byta fonder. Valbara fonder presenteras på folksam.se, där det också går att följa fondernas utveckling. Ändringarna görs enklast på Logga in – Mina sidor.

Det är också möjligt att när som helst ändra premien, betala in extra premie och göra uppehåll med premieinbetalningen.

Förmånstagare

Generellt förmånstagarförordnande

Vid den försäkrades död sker utbetalning till förmånstagare i denna ordningsföljd:

1. Den försäkrades make/registrerade partner
2. Den försäkrades arvsberättigade barn
3. Barn till den försäkrades make/registrerade partner samt fosterbarn

Särskilt förmånstagarförordnande

Förmånstagarförordnandet kan ändras, genom skriftlig anmälan till Folksam.

Följande personer kan vara förmånstagare, enligt inkomstskattelagen:

- Den försäkrades nuvarande eller före detta make/registrerade partner/sambo
- Den försäkrades arvsberättigade barn/fosterbarn
- Arvsberättigade barn/fosterbarn till den försäkrades nuvarande eller före detta make/registrerade partner/sambo.

Vissa förmånstagare måste namnges

Sambo som ska vara förmånstagare måste vara namngiven för att förordnandet ska vara giltigt. Förordnande till förmån för sambo gäller inte då samboendet upphört, oavsett om sambon är namngiven.

Före detta make/före detta registrerad partner/före detta sambo som ska vara förmånstagare måste anges med namn samt med relation till den försäkrade.

Fosterbarn eller styvbarn som ska vara förmånstagare måste anges med namn samt med relation till den försäkrade.

Inskränkningar

Är försäkringen tecknad med ett försäkringsskydd, gäller det i begränsad omfattning vid dödsfall på grund av självmord eller i samband med flygning, krig, politiska oroligheter, atomkärnreaktion eller terrorhandling. Även om försäkringsskyddet inte gäller, har förmånstagaren rätt till försäkringens återköpsvärde, vilket motsvarar 100 procent av fondvärdet.

Om försäkringen är tecknad med premiebefrielse, gäller även följande begränsningar:

Premiebefrielse gäller inte vid invaliditet eller arbetsoförmåga till följd av skada som uppstått i samband med deltagande i sport, idrottstävling eller träning vid verksamhet som bedrivs av skola med idrottsinriktning eller av idrottsförening (utom korporationsförening) och för vilken lön eller bidrag erhållits (även bidrag från sponsorer jämställs med lön).

Premiebefrielsen gäller inte heller för skada som uppstått vid boxning eller annan kampsport där slag/sparkar eller motsvarande ingår.

Vid nedsatt arbetsförmåga relaterad till bruk av berusningsmedel, sömnmedel, narkotiska preparat eller dopningspreparat, som inte används i medicinskt syfte, kan ersättningen sättas ned helt eller delvis.

Avbruten premieinbetalning

Premieinbetalningen kan när som helst avbrytas. Värdet ligger kvar i försäkringen och fortsätter att utvecklas i förhållande till utvecklingen i fonderna. Utbetalning sker först från den utbetalningsålder som har valts.

Om försäkringen är tecknad med ett försäkringsskydd i form av återbetalningsskydd eller efterlevandepension, och premieinbetalningen avbryts, finns försäkringsskyddet kvar så länge kostnaden kan täckas genom inlösen av fondandelar. Det totala värdet i försäkringen påverkas därmed. Om försäkringsskyddet inte ska vara kvar, kontakta Folksam.

Är försäkringen tecknad med premiebefrielse, upphör premiebefrielsen att gälla vid avbruten premieinbetalning.

Försäkringen kan upphöra vid lågt värde

Understiger fondandelarnas inlösenvärde två procent av prisbasbeloppet, och ytterligare premier inte betalas in på vår anmodan, har vi rätt att säga upp försäkringen och då upphör även eventuellt försäkringsskydd.

Aktuella avgifter

Aktuella avgifter för denna försäkring redovisas på folksam.se samt i förköpsinformationen, som också finns på folksam.se.

Ett pensionssparande i fonder ger ingen garanterad avkastning eller pension. Det är i huvudsak fondernas utveckling som avgör pensionens storlek.

Innehåll

Pensionsförsäkring med fondförvaltning	2
Särskilda villkor	2
Pensionsförsäkring med fondförvaltning	6
A. Försäkringsavtalet	6
Folksams rätt att ändra försäkringsvillkoren och försäkringen	6
B. När inträder Folksams ansvar?	7
C. Ångerrätt.....	7
D. Ogiltigt försäkringsavtal och ansvar vid oriktiga uppgifter.....	7
E. Premie	7
F. Fonder	8
G. Försäkringens upphörande vid lågt värde.....	10
H. Ändring av försäkringsavtalet	10
I. Försäkringsskydd.....	10
J. Förmånstagarförordnande.....	13
K. Bestämning av försäkringsförmåner	14
L. Avgifter	15
M. Avkastningsskatt	16
N. Värdeutveckling och utbetalning	16
O. Åtgärder för utbetalning och premiebefrielse.....	16
P. Tidpunkt för utbetalning och räntebestämmelser	16
Q. Force majeure.....	17
R. Flytträtt	17
S. Återköp, överlåtelse, belåning, pantsättning	18
T. Inskränkningar i försäkringens giltighet	18
U. Skydd av personuppgifter	20
Begreppsförklaringar	22
Om vi inte skulle komma överens	25
Vi vill att du ska vara nöjd.....	25
Vänd dig först till oss på Folksam.....	25
Om du fortfarande inte är nöjd.....	25
Vänta inte för länge.....	26

Pensionsförsäkring med fondförvaltning

A. Försäkringsavtalet

Försäkringstagaren ingår avtal med Folksam Fondförsäkringsaktiebolag, organisationsnummer 516401-8607, nedan kallat Folksam.

För försäkringsavtalet gäller vad som anges i försäkringsbeskedet och därtill hörande handlingar, i dessa villkor, i försäkringsavtalslagen och allmän svensk lag i övrigt.

Försäkringsvillkoren tillhandahålls på svenska och all kommunikation mellan försäkringstagaren och Folksam sker på svenska.

Avtalet grundar sig på de uppgifter som försäkringstagaren skriftligen lämnar Folksam. Om någon uppgift som försäkringstagaren lämnat är oriktig eller ofullständig, gäller vad som för sådant fall stadgas i försäkringsavtalslagen och i dessa villkor. Har sådan uppgift lämnats av den försäkrade gäller detsamma som om denne varit försäkringstagare.

Vid arbetsgivarägd försäkring som tecknats som säkerhet för pensionsutfästelse betraktas den försäkrade som försäkringstagare, när det gäller rätten att välja och byta fonder samt ändra förmånstagarförordnandet, om detta skriftligen överenskommits mellan försäkringstagare och försäkrad.

Anmäl ändrade förhållanden

Försäkringstagaren är skyldig att snarast meddela oss när det sker en ändring av förhållanden som är av betydelse för försäkringen. Exempel på sådana förändringar är om försäkringstagaren flyttar utomlands och får en annan skattehemvist eller får en ny befattning, till exempel riksdagsledamot, som innebär att denne ska anses som PEP, person i politiskt utsatt ställning.

Folksams rätt att ändra försäkringsvillkoren och försäkringen

Folksam har rätt att under försäkringstiden ändra försäkringsvillkoren och försäkringsavtalet i övrigt om det är nödvändigt på grund av ändrad lagstiftning, myndigheters föreskrifter eller ändrad rättstillämpning.

Detsamma gäller om en sådan rätt särskilt avtalats eller om förutsättningarna för avtalet förändrats på så sätt att en ändring i försäkringsvillkoren behövs av försäkringstekniska skäl, på grund av försäkringens art eller om ändring i försäkringsvillkoren är nödvändig på grund av någon annan särskild omständighet.

En ändring av försäkringsvillkoren träder i kraft en månad efter det att Folksam avsänt meddelande om ändringen eller vid den tidpunkt som följer av lag eller myndighets föreskrift. Normalt sker sådan ändring vid slutet av en premieperiod. En ändring som kan anses vara obetydlig eller till fördel för försäkringstagarna får genomföras utan särskild information.

Folksam kan ändra nivån och sättet att ta ut avgifter under försäkringstiden, normalt sker det vid slutet av en premieperiod.

B. När inträder Folksams ansvar?

Folksams ansvar inträder dagen efter att försäkringstagaren ansökt om försäkring, eller antog ett anbud från Folksam, under förutsättning att försäkringen kan beviljas mot normal premie och utan förbehåll samt att det inte av ansökningshandlingarna eller på annat sätt framgår att försäkringen ska träda i kraft senare. Om försäkringen ska träda i kraft senare, inträder Folksams ansvar vid den tidpunkten.

Premiefrielse är ett fristående försäkringsmoment. Detta innebär att avslag eller förbehåll som enbart avser premiefrielsen inte inverkar på ikraftträdandet av övriga försäkringsmoment.

Om Folksam enligt tillämpade regler ska återförsäkra del av försäkringen på grund av dess storlek, inträder ansvar för denna del dock först när återförsäkringen beviljats.

Kan försäkring beviljas endast med förbehåll, inträder Folksams ansvar dagen efter att försäkringstagaren antagit och avsänt/avlämnat bolagets erbjudande om försäkring på dessa villkor.

Om Folksam inte kan bevilja försäkring återbetalas erlagd premie med justering för eventuell värdetförändring i de valda fonderna.

C. Ångerrätt

Enligt lagen (2005:59) om distansavtal och avtal utanför affärslokaler har försäkringstagaren rätt att ångra ingånget avtal. Om försäkringstagaren vill utnyttja sådan ångerrätt ska försäkringstagaren muntligen eller skriftligen meddela detta till Folksam inom 30 dagar efter att försäkringshandlingarna sänts ut. Återbetalning sker då av det lägsta av, å ena sidan, gjord inbetalning på försäkringen eller, å andra sidan, aktuellt värde på försäkringsavtalet med avdrag för eventuella kostnader för den tid försäkringen varit gällande samt kostnader hänförliga till avtalets ingående.

D. Ogiltigt försäkringsavtal och ansvar vid oriktiga uppgifter

Om försäkringsavtalet är ogiltigt eller Folksam är fritt från ansvar enligt försäkringsavtalslagen är Folksams betalningsskyldighet inskränkt till ett belopp motsvarande högst återköpsvärdet för försäkringen. Sådant återköpsvärde beräknas efter den högsta så kallade dödlighetsförhöjning, som Folksam tillämpar för sådana försäkringsrisker.

Om oriktiga uppgifter enligt försäkringsavtalslagen lämnats och riktiga uppgifter hade lett till förbehåll avseende försäkringens giltighet, gäller försäkringen med sådant förbehåll. Om riktig uppgift hade lett till att försäkringen inte beviljats kan avtalet vara ogiltigt och/eller Folksam vara fritt från ansvar för inträffat försäkringsfall. Återköpsvärde beräknas efter det dödlighetsantagande som skulle ha gällt om riktiga uppgifter hade lämnats.

E. Premie

Den lägsta premie som kan betalas för försäkringen framgår av förköpsinformationen, som finns på folksam.se.

Premien kan vara fastställd till ett visst belopp eller följa prisbasbeloppets förändringar – växande premie, se nedan.

Avtalad premie framgår av försäkringsbeskedet. Premien placeras i valda fonder.

Försäkringstagaren kan när som helst ändra premien, betala in en extra premie eller göra uppehåll med premieinbetalningen .

Om försäkringen är tecknad med premiefrielse och den premie som betalas in är lägre än den avtalade premien, kan premiefrielseförmånen påverkas. Se Premiefrielse under Försäkringsskydd.

Växande premie

Växande premie kan tecknas fram till dess att den försäkrade fyller 60 år. Premien ändras på försäkringens årsdag. Den årliga ändringen sker med samma procenttal som prisbasbeloppet förändrats mellan försäkringens två senaste årsdagar, vid höjning dock med högst 10 procent. Procenttalet avrundas nedåt till helt tal. Ändringarna upphör det år den försäkrade fyller 64 år, om premiebetalningstiden sträcker sig så långt.

Höjningar av premienivå görs inte under tid då premiefrielseersättning utgår.

Första premien

Första premien ska betalas inom 14 dagar från den dag då Folksam avsänt avi om premien. Betalas inte premien inom denna tid, sägs försäkringen upp och träder ur kraft 14 dagar efter uppsägningen, om inte premien betalas inom denna frist.

Avbruten premiebetalning

Försäkringstagaren kan avbryta premieinbetalningen när som helst. Värdet ligger kvar i försäkringen och fortsätter att utvecklas i förhållande till utvecklingen i fonderna. Utbetalning sker först från den utbetalningsålder och under den utbetalningstid, som har valts.

Om försäkringen är tecknad med försäkringsskydd i form av återbetalningsskydd eller efterlevandepension, och premieinbetalningen avbryts, finns skyddet kvar så länge kostnaden kan täckas genom inlösen av fondandelar. Det totala värdet i försäkringen påverkas därmed. Om försäkringstagaren inte vill behålla försäkringsskyddet, måste Folksam informeras om detta.

Är försäkringen tecknad med premiefrielse, upphör premiefrielsen att gälla vid avbruten premieinbetalning.

F. Fonder

Folksam åtar sig att placera inbetald premie i av Folksam godkända fonder inom fem bankdagar från den dag premien bokförts hos bolaget. Vid nyteckning gäller åtagandet tidigast från det att bolagets ansvar har tillträtt.

Premien placeras inledningsvis i en blandfond eller enligt angiven fördelning. Den valda fördelningen gäller framtida premier intill dess försäkringstagaren anmäler att fördelningen

ska ändras. Fördelningen ska anges i hela procent. Högst 10 fonder kan väljas för framtida premier men upp till 20 fonder kan innehas i försäkringen. Minst 1 procent efter avgifter måste placeras i en och samma fond. Försäkringstagaren kan när som helst ändra fördelningen mellan fonderna samt byta fonder.

Ändrad fördelning av premie mellan fonderna, eller byte av fonder, ska göras på folksam.se, under Logga in – Mina sidor, eller på annat anvisat sätt. Begärd ändring utförs snarast, dock senast inom fem bankdagar. För varje sådan transaktion har Folksam rätt att ta ut en avgift ur försäkringen. Avgiften framgår av förköpsinformationen, som finns på folksam.se.

Försäkringstagaren har rätt att välja och byta fonder inom det fondutbud, som Folksam erbjuder och som presenteras på folksam.se.

Vid försäkringstagarens död övergår rätten att byta fonder till förmånstagare. Samtliga förmånstagare, vars rätt inträtt, måste skriftligen godkänna fondbytet.

Vid arbetsgivarägd försäkring, som tecknats som säkerhet för pensionsutfästelse, betraktas den försäkrade som försäkringstagare när det gäller rätten att välja och byta fonder, om detta skriftligen överenskommit mellan försäkringstagaren och den försäkrade.

Försäkringsavtalets fondandelar

För varje inbetald premie registreras – efter avdrag för kostnader – andelar i värdepappersfonder.

Antalet andelar bestäms av fondens pris per andel inklusive investeringsavgift (säljkurs).

Belopp som utbetalas från försäkringen motsvarar – efter avdrag för eventuella avgifter – det så kallade inlösenvärdet. Inlösenkurs bestäms av fondens pris per andel efter avdrag för dess inlösenavgift (köpkurs). Inlösenvärdet är antalet andelar multiplicerat med inlösenkurs. Antalet andelar förändras under försäkringstiden. Antalet andelar kan öka genom premieinbetalning, utdelning i fonderna och arvsvinster. Antalet andelar minskar genom avdrag för avgifter, riskkostnader, avkastningsskatt och uttag.

Om Folksam vid beräkningstidpunkten inte har tillgång till offentligt noterad gällande dagskurs (köpkurs, säljkurs) ska senaste offentliga notering användas. Kurser noterade i utländska valutor räknas om av Folksam med hjälp av faktiskt erhållen eller officiell växlingskurs.

Folksam har rätt att tillgodogöra sig ersättning för sina kostnader vid växling och överföring av valuta.

Folksam ansvarar inte för ekonomisk förlust eller utebliven vinst som kan drabba försäkringstagaren eller annan i samband med placering i fonder, om Folksam förfarit med normal aktsamhet.

Folksam svarar inte för ekonomisk förlust, som kan drabba försäkringstagaren, när handel i berörd fond inte kan genomföras på grund av föreskrifter i fondförvaltarens fondbestämmelser.

Folksam har rätt att förändra fondutbudet genom att ta bort eller lägga till fonder. Befintliga innehav i fonder som tas bort placeras i jämförbar tillgänglig fond. Saknas jämförbar fond har Folksam rätt att placera kapitalet i valfri fond med försiktig placeringsinriktning.

G. Försäkringens upphörande vid lågt värde

Om fondandelarnas inlösenvärde understiger 2 procent av prisbasbeloppet har Folksam rätt att säga upp försäkringen. Folksams ansvar kvarstår oförändrat intill dess att 14 dagar förflutit från det att bolaget meddelat att ytterligare premie måste betalas för bibehållande av försäkringen och eventuellt försäkringsskydd. Om inte premie erläggs inom denna tid är bolaget fritt från ansvar och försäkringen upphör.

H. Ändring av försäkringsavtalet

Under vissa förutsättningar kan försäkringsavtalet ändras, till exempel vad gäller utbetalningstidpunkt och utbetalningstidens längd. Ändring av gällande försäkringsavtal kan ske enligt de regler Folksam tillämpar vid ändringstidpunkten. Vissa ändringar kräver hälsoprövning. Aktuella avgifter framgår av förköpsinformationen, som finns på folksam.se

I. Försäkringsskydd

Försäkringsskydd kan tecknas i form av återbetalningsskydd, efterlevandepension och/eller premiefrielse. Av försäkringsbeskedet framgår om försäkringen är tecknad med eller utan försäkringsskydd.

Försäkring tecknad utan återbetalningsskydd/efterlevandepension upphör vid den försäkrades död. Inga utbetalningar görs därefter.

Återbetalningsskydd

Återbetalningsskyddet innebär att efterlevande får utbetalning ur försäkringen vid den försäkrades död. Återbetalningsskyddet kan vara antingen 100 procent av fondandelarnas värde eller Minsta risk. Av försäkringsbeskedet framgår vilket återbetalningsskydd som gäller.

Återbetalningsskydd – 100 procent

Om den försäkrade avlider före påbörjad utbetalning av ålderspension, används försäkringens värde för utbetalningar till förmånstagare under den tid som valts för återbetalningsskyddet.

Om den försäkrade avlider under pågående utbetalning av ålderspension, fortsätter utbetalningen till förmånstagare under den utbetalningstid som har valts för återbetalningsskyddet, med avdrag för den tid ålderspensionen har utbetalats.

Återbetalningsskydd - Minsta risk

Detta försäkringsskydd innebär att upp till 101 procent av fondvärdet betalas ut vid dödsfall under försäkringstiden. Vid teckningstillfället uppgår skyddet till 101 procent av fondvärdet som successivt sänks till 100 procent vid utbetalningstidpunkten.

Arvsvinster

Till försäkringar som saknar återbetalningsskydd, eller där återbetalningsskyddet är begränsat, utges regelbundna tillskott till försäkringens värde, så kallade arvsvinster.

Försäkringar under utbetalning, där utbetalningarna under någon del av utbetalningstiden endast ska ske om försäkrad eller medförsäkrad lever, tilldelas också arvsvinster. Vid försäkrads/medförsäkrads dödsfall sjunker värdet på försäkringen.

Arvsvinsternas storlek beror på Folksams gällande antaganden om dödlighet i försäkringskollektivet samt på den värdeförändring som ett dödsfall skulle innebära.

Antaganden om dödlighet kan ändras.

Efterlevandepension

Storleken på efterlevandepensionen, det vill säga försäkringsbeloppet, bestäms av försäkringstagaren och framgår av försäkringsbeskedet.

Försäkringsbeloppet kommer över tiden att samordnas med fondandelarnas värde i försäkringen. Det innebär att försäkringsbeloppet minskar eller ökar i förhållande till fondandelarnas utveckling, vilket också påverkar riskpremien (se nedan).

Om den försäkrade avlider innan utbetalningen av ålderspension har påbörjats, utbetalas efterlevandepensionen till förmånstagare under den tid som har valts för ålderspensionen.

Om fondandelarnas värde inte motsvarar efterlevandepensionen

Om fondandelarnas värde vid den försäkrades död före utbetalningstid är lägre än den valda efterlevandepensionen, förstärks värdet med fondandelar så att det motsvarar efterlevandepensionen. Tillskott av andelar fördelas så att värdefördelningen mellan olika fonder bibehålls.

Om fondandelarnas värde vid dödsfallet är högre än den valda efterlevandepensionen, gäller reglerna för Minsta risk (se Återbetalningsskydd ovan).

Riskpremier

För att täcka kostnaderna för efterlevandepensionen tas månatliga avgifter – riskpremier – ut genom inlösen av fondandelar.

Riskpremiernas storlek beror på Folksams gällande antaganden om dödlighet i försäkringskollektivet samt på den värdeförändring som ett dödsfall skulle innebära.

Antaganden om dödlighet kan ändras.

Se aktuella riskpremier i förköpsinformationen, som finns på folksam.se.

Premiebefrielse

Om försäkringen innehåller rätt till premiebefrielse vid sjukdom och olycksfallsskada, framgår det av försäkringsbeskedet.

Premiebefrielseförsäkring får inte tecknas efter fyllda 60 år.

Avgiften för premiebefrielse bestäms för ett kalenderår i taget och beräknas utifrån den premiebefrielsegrundande premien.

Folksam har rätt att under försäkringstiden ändra villkoren för premiebefrielsen om ändringen behövs på grund av försäkringens art eller någon annan särskild omständighet.

Se aktuell avgift i förköpsinformationen, som finns på folksam.se.

Obetald premie

Vid obetald förnyelsepremie gäller rätten till premiebefrielse under en månad från förfalldagen. Därefter gäller inte rätt till premiebefrielse. Har premie i annat fall än vid tjänstledighet lämnats obetald under högst 12 månader, kan premiebefrielsemomentet återinföras om den försäkrade är fullt arbetsför.

Tjänstledighet

Rätten till premiebefrielse kan behållas under tjänstledighet i högst 18 månader. Avgiften för premiebefrielse kan inbetalas i förskott eller täckas genom tillgodohavandet i försäkringen. Vid längre tjänstledighet gäller inte premiebefrielsemomentet efter 18 månader.

Om tjänstledigheten är längre än 18 månader eller vid återinträde i arbete efter tjänstledighet utan betalning av premiebefrielseavgift, kan premiebefrielsemomentet återinföras om den försäkrade är fullt arbetsför.

Rätten till premiebefrielse

Om den försäkrade på grund av sjukdom eller olycksfall får arbetsförmågan nedsatt med minst en fjärdedel, föreligger rätt till premiebefrielse för den tid sådan arbetsförmåga i oavbruten följd varar utöver den avtalade karenstiden.

Med sjukdom jämställs isolering som smittbärare enligt myndighetsföreskrift.

Om den försäkrade drabbas av nedsatt arbetsförmåga relaterad till bruk av alkohol, andra berusningsmedel, sömnmedel, narkotiska preparat eller dopningspreparat som inte används i medicinskt syfte kan ersättningen sättas ned helt eller delvis.

Premiebefrielse gäller för avtalad premie. Om försäkringstagaren minskar den avtalade premiebetalningen, har Folksam rätt att ompröva premiebefrielseförmånen.

Hel arbetsförmåga medför rätt till fullständig premiebefrielse. Nedsättning av arbetsförmågan med minst en fjärdedel, hälften eller tre fjärdedelar medför rätt till befrielse från så stor del av premien som motsvarar nedsättningen, under förutsättning att resterande del av premien betalas.

Vid försäkring med växande premie görs inga höjningar av premienivå och efterlevandepension under period med premiebefrielse.

Premiebetalning under period med premiebefrielse sker månadsvis.

Premiehöjning som inte anmälts till Folksam, kan ersättas för högst de senaste tolv månaderna. Premiehöjning som sker efter den första insjuknandedagen kan inte omfattas av premiebefrielsen.

Rätt till premiefrielse föreligger längst till dess att den försäkrade fyller 65 år.

Karenstid

För premiefrielse gäller tre månaders karenstid om inte annat avtalats. Det innebär att rätt till premiefrielse inträder efter att den försäkrade varit arbetsförmögen tre månader i följd. Denna karenstid förkortas med den sammanlagda tid som arbetsförmåga, omfattad av försäkring, pågått i perioder om minst en månad under de senaste tolv månaderna.

Arbetsförmåga

Med arbetsförmåga menas att den försäkrade på grund av sjukdom eller olycksfallsskada förlorat arbetsförmågan eller fått den nedsatt. Försäkringsgivarens bedömning följer normalt reglerna i socialförsäkringsbalken och Försäkringskassans beslut om rätt till sjukpenning, sjukersättning, aktivitetsersättning, rehabiliteringspenning eller motsvarande.

Försäkrad som uppbär sjuklön betraktas också som arbetsförmögen.

Den som är tjänstledig för att prova på annat arbete vid sjukdom, betraktas inte som arbetsförmögen.

Försäkringstagaren är skyldig att utan dröjsmål anmäla till Folksam om graden av arbetsförmåga förändras.

Höjning av premiefrielsebeloppet

Om en period med arbetsförmåga har varat i 12 månader i en följd höjs premiefrielsebeloppet vid fortsatt oavbruten arbetsförmåga med indextillägg motsvarande den procentuella höjning av prisbasbeloppet som skett under perioden, dock högst med fyra procent. Omräkning vid fortsatt arbetsförmåga görs därefter var tolfte månad på motsvarande sätt. Vid ny period med premiefrielse inom 12 månader efter tidigare period med premiefrielse uppräknas premiefrielsebeloppet som om premiefrielse pågått utan avbrott sedan den förra perioden.

J. Förmånstagarförordnande

Förmånstagarförordnandet fastställer vem som har rätt till utbetalning från försäkringen, eller övertar äganderätten till försäkringen, vid den försäkrades död.

Efter försäkringstagarens död har förmånstagarförfoganderätt till försäkringen. Försäkringstagare som inte vill att förfoganderätt ska gälla, måste anmäla detta till Folksam.

Rätten att upprätta och ändra förmånstagarförordnandet tillkommer försäkringstagaren och, efter dennes död, förmånstagarförfoganderätt.

Om förmånstagar saknas vid den försäkrades död, upphör försäkringen att gälla.

Generellt förmånstagarförordnande

För försäkringen gäller nedanstående förmånstagarförordnande.

Utbetalning av återbetalningsskydd/efterlevandepension sker till förmånstagare i denna ordningsföljd:

1. Den försäkrades make/registrerade partner.
2. Den försäkrades barn. Härmed avses barn som är arvsberättigade efter den försäkrade.
3. Övriga barn. Härmed avses den försäkrades makes/registrerade partners barn samt fosterbarn.

Särskilt förmånstagarförordnande

Den som vill ändra förmånstagare, måste göra det genom skriftlig anmälan till Folksam. Anmälan kan göras i samband med tecknandet av försäkringen eller senare. Förmånstagarförordnandet gäller från och med den dag anmälan inkommer till Folksam.

Enligt inkomstskattelagen är följande personer möjliga förmånstagare:

- Den försäkrades make/före detta make, registrerade partner/före detta registrerade partner eller sambo/före detta sambo
- Arvsberättigade barn eller fosterbarn till den försäkrade
- Arvsberättigade barn eller fosterbarn till den försäkrades make/före detta make, registrerade partner/före detta registrerade partner eller sambo/före detta sambo

Förordnande som omfattar annan person är i den delen utan verkan.

Vissa förmånstagare måste namnges

Sambo som ska vara förmånstagare måste vara namngiven för att förordnandet ska vara giltigt. Förordnande till förmån för sambo gäller inte då samboendet upphört, oavsett om sambon är namngiven.

Före detta make/före detta registrerad partner/före detta sambo som ska vara förmånstagare måste anges med namn samt med relation till den försäkrade.

Fosterbarn eller styvbarn som ska vara förmånstagare måste anges med namn samt med relation till den försäkrade.

Avstående

Förmånstagare kan helt eller delvis avstå från sin rätt. I avstående eller avliden förmånstagers ställe träder den förmånstagare som är närmast i tur enligt förordnandet in. Avstående förmånstagare återinträder om förmånstagare i senare led saknas.

K. Bestämning av försäkringsförmåner

Förmånerna bestäms enligt punkt 1-4 . Av försäkringsbeskedet framgår vilka punkter som tillämpas.

Punkt 1 – engångsutbetalning

Engångsutbetalning är inte möjlig på pensionsförsäkring.

Punkt 2 – periodisk utbetalning

Storleken på periodisk utbetalning fastställs på följande sätt:

- Fondandelarna fördelas på det antal år utbetalning ska ske, med hänsyn tagen till framtida avgifter. Vid livslång utbetalning använder sig bolaget av ett antagande om dödlighet/ livslängd i försäkringsbeståndet.

- Den faktiska utbetalningen motsvarar inlösenvärdet av det antal fondandelar som fastställs för varje utbetalningstillfälle efter avdrag för eventuell skatt och avgifter.

Punkt 3 – dödsfall före utbetalningstid vid fast eller indexbunden efterlevandepension – periodisk utbetalning

Storleken på periodisk utbetalning fastställs på följande sätt:

- För den del av efterlevandepensionen som eventuellt överstiger fondandelarnas värde köper Folksam fondandelar. Antalet andelar beräknas enligt på dödsdagen gällande köpkurs.
- Fondandelarna fördelas därefter på det antal år utbetalning ska ske, med hänsyn tagen till framtida avgifter. Vid livslång utbetalning använder sig bolaget av ett antagande om dödlighet/livslängd i försäkringsbeståndet.
- Den faktiska utbetalningen motsvarar inlösenvärdet av det antal fondandelar som fastställs för varje utbetalningstillfälle efter avdrag för eventuell skatt och avgifter.
- Om den valda efterlevandepensionen är lägre än minsta risk, ska i stället det senare värdet ligga till grund för utbetalningen.

Punkt 4 – dödsfall före utbetalningstid – minsta risk – periodisk utbetalning

Storleken på periodisk utbetalning fastställs på följande sätt:

- Fondandelarnas värde, enligt på dödsdagen gällande köpkurs, fastställs.
- Återbetalningsskydd - minsta risk beräknas.
- För den del av efterlevandepensionen som överstiger fondandelarnas värde köper Folksam fondandelar. Antalet andelar beräknas enligt på dödsdagen gällande köpkurs.
- Därefter fördelas fondandelarna på det antal år utbetalning ska ske, med hänsyn tagen till framtida avgifter. Vid livslång utbetalning använder sig bolaget av ett antagande om dödlighet/livslängd i försäkringsbeståndet.
- Den faktiska utbetalningen motsvarar inlösenvärdet av det antal fondandelar som fastställs för varje utbetalningstillfälle efter avdrag för eventuell skatt och avgifter.

L. Avgifter

I försäkringsverksamhet uppkommer kostnader för administration, försäljning med mera. Kostnaderna täcks genom avgifter som tas ut genom avdrag på premier eller genom inlösen av fondandelar.

Avgiftsuttag på inbetald premie sker proportionellt mot premiefördelningen till fonderna vid varje premieinbetalning.

Avgiftsuttag av fondandelar och fondandelsvärde sker proportionellt mot andelsvärdena i de olika fonderna.

Avdrag sker månatligen eller årligen.

Se aktuella avgifter i förköpsinformationen, som finns på folksam.se.

Folksam har rätt att ändra avgiftsuttaget.

Avdrag för fondförvaltarens avgifter sker enligt de regler som vid varje tidpunkt tillämpas av fondförvaltaren.

M. Avkastningsskatt

Avdrag för avkastningsskatt följer gällande lagstiftning och regler för beskattning av försäkringstagarnas medel i livförsäkringsbolag. Aktuella regler beskrivs i förköpsinformationen.

N. Värdeutveckling och utbetalning

I avtalet ingår inte något löfte om ränta eller avkastning. Försäkringen ger inte rätt till återbäring.

Försäkringens värdeutveckling och därmed utbetalningar från försäkringen beror på kursutvecklingen i de fonder som har valts samt på skatt och avgifter. Vid periodisk utbetalning kan därför utbetalningarnas storlek variera.

O. Åtgärder för utbetalning och premiefrielse

Den som gör anspråk på utbetalning från försäkringen, och inte är försäkringstagare, ska styrka sin rätt till utbetalningen.

Folksam får tillämpa längre utbetalningstermin än avtalad, om det första terminsbeloppet understiger två procent av prisbasbeloppet.

Om försäkringens värde vid påbörjad periodisk utbetalning understiger 30 procent av prisbasbeloppet har Folksam rätt att ersätta de periodiska utbetalningarna med en engångsutbetalning.

Vid varje utbetalningstillfälle görs en beräkning av det belopp som ska utbetalas. Vid beräkningen tas hänsyn till antal återstående utbetalningstillfällen och framtida avgifter för försäkringen. Antal återstående utbetalningstillfällen beräknas med hjälp av ett antagande.

Anmälan om dödsfall ska göras till Folksam snarast möjligt. Anmälan om arbetsförmåga för premiefrielse bör göras inom fyra månader efter insjuknandet/skadetillfället. De handlingar och övriga upplysningar som är av betydelse för bedömning av försäkringsfallet och Folksams ansvar ska anskaffas och insändas utan kostnad för Folksam. Begärt läkarintyg bekostas dock av Folksam. För fastställande av rätt till premiefrielse kan Folksam föreskriva att den försäkrade inställer sig för undersökning hos särskilt anvisad läkare.

Medgivande för Folksam att för bedömning av sitt ansvar inhämta upplysningar från läkare, sjukhus, annan vårdanstalt, Försäkringskassan eller annan försäkringsinrättning, ska lämnas om Folksam begär det. Om bedömning inte kan ske på grund av att medgivande inte lämnas, föreligger inte rätt till ersättning.

P. Tidpunkt för utbetalning och räntebestämmelser

Utbetalning av försäkringsbelopp ska ske senast en månad efter det att den som gör anspråk på beloppet fullgjort vad som åligger honom/henne. Om det finns anledning att utreda om någon uppgift som lagts till grund för försäkringsavtalet varit oriktig eller ofullständig, behöver utbetalning dock inte ske förrän en månad förflutit efter det att sådan utredning avslutats. Utredningen ska bedrivas med tillbörlig skyndsamhet.

Vid dröjsmål utgår ränta enligt räntelagen. Även om dröjsmål inte föreligger utgår ränta motsvarande referensräntan minskad med två procentenheter från och med den 31:a dagen efter att belopp förfallit till betalning. Referensränta fastställs av Riksbanken varje kalenderhalvår (9 § räntelagen)

Reglerna kan ändras.

Q. Force majeure

Under förutsättning att Folksam har gjort vad som skäligen kan begäras för att begränsa de skador som kan uppkomma, så är Folksam inte ansvarigt för skada som har sin grund i sådan omständighet som ligger utanför Folksams kontroll och som inte skäligen har kunnat förutses. Exempel på sådan force majeure händelse är ändrad lagstiftning, myndighetsåtgärd, krig, krigsliknande händelser, terrorhandling, naturkatastrof, brand, strejk, blockad, bojkott, lockout eller annan liknande omständighet. Folksam svarar inte heller för skada som orsakats av fel i telefnät eller annan teknisk utrustning som inte tillhör Folksam. Förbehållet beträffande strejk, blockad, bojkott och lockout gäller även om Folksam självt är föremål för eller vidtar sådan konfliktåtgärd. Om det föreligger hinder för Folksam att verkställa betalning eller annan åtgärd med anledning av sådan force majeure händelse som avses ovan får åtgärden, utan ansvar för Folksam, skjutas upp till dess hindret inte längre föreligger.

R. Flytträtt

Flytt från och inom Folksam

Försäkring med återbetalningsskydd/efterlevandepension tecknad tidigast den 1 januari 2002 har flytträtt.

Försäkringstagaren har möjlighet att överföra försäkringskapitalet i en pensionsförsäkring till en annan pensionsförsäkring hos en annan försäkringsgivare eller till annan pensionsförsäkring hos Folksam. Vid arbetsgivarägd tjänstepensionsförsäkring krävs samtycke av den försäkrade.

En flytt får tidigast ske ett år efter det att försäkringsavtalet ingicks och måste avse hela försäkringskapitalet samt vara möjlig med hänsyn till försäkringens art. Flytt kan inte ske från försäkring som vid flyttidpunkten inte har återbetalningsskydd/efterlevandepension.

Under utbetalningstid gäller dessutom att flytt inte är tillåten för försäkring med livsvarig ålderspension även om försäkringen innehåller återbetalningsskydd/efterlevandepension. Försäkringskapitalet kan inte flyttas efter den försäkrades dödsfall. Flytt genomförs om den bedöms överensstämma med inkomstskattelagens regler. Försäkringsavtalet upphör att gälla när försäkringskapitalet överförs till mottagande försäkringsgivare. Vid flytt från Folksam upphör återbetalningsskydd och premiefrielseförsäkring att gälla.

Det flyttbara försäkringskapitalet kan vara ett annat än det redovisade försäkringskapitalet. En fondförsäkrings värde vid flytt motsvaras av fondandelarnas värde vid försäljningen, efter avdrag för avgifter samt eventuella skatter som tas ut vid försäljningen.

Folksam har därutöver rätt att ta ut en flyttavgift som består av en administrativ avgift samt en rörlig avgift som ska täcka startkostnaderna för försäkringen. Folksam har vid var tid rätt att ändra flyttavgifterna samt sättet att ta ut dem.

Se aktuella avgifter som finns på folksam.se/flytt

Flytt till Folksam

Folksamns ansvar vid försäkringsfall för det inflyttade försäkringskapitalet börjar gälla när det avgivande bolagets ansvar upphör under förutsättning att försäkringskapitalet kommer till Folksam inom en månad därefter. Folksamns ansvar inbegriper dock inte något ansvar för försäkringskapitalets värdeutveckling för tid före det att försäkringskapitalet kommit till Folksam och placerats på försäkringen.

S. Återköp, överlåtelse, belåning, pantsättning

Återköp

Pensionsförsäkring kan i princip inte återköpas. Om ett återköp av försäkringskapital ska ske tas upplupna avgifter och eventuella skatter ut. Folksam har därutöver rätt att ta ut en återköpsavgift som består av en administrativ avgift samt en rörlig avgift som ska täcka startkostnaderna för försäkringen. Folksam har vid var tid rätt att ändra återköpsavgifterna samt sättet att ta ut dem.

Överlåtelse

Pensionsförsäkring får normalt inte överlåtas. Undantag gäller vid bodelning mellan makar, överlåtelse till och från arbetsgivare samt vid utmätning, ackord och konkurs.

Belåning och pantsättning

Pensionsförsäkring får inte belånas eller pantsättas.

T. Inskränkningar i försäkringens giltighet

Om försäkringen är tecknad med ett försäkringsskydd, gäller det i begränsad omfattning i nedanstående fall. Även om försäkringsskyddet inte gäller enligt dessa bestämmelser, har förmånstagaren rätt till försäkringens återköpsvärde.

Inskränkning i försäkringens giltighet hävs, om särskilt avtal härom träffas.

1. Själv mord

Innan ett år förflutit från det att försäkringen trädde i kraft gäller försäkringen vid självmord endast om det måste antas att den tagits utan tanke på självmordet.

2. Flygning

Om den försäkrade är förare eller har annan funktion ombord gäller försäkringen inte vid dödsfall som, innan tre år har förflutit från det att försäkringen trädde i kraft, inträffar till följd av militär flygning, avancerad flygning, yrkesmässig provflygning eller – utom Europa – bruks-, skol- eller privatflygning. Försäkringen gäller vid all flygning om den försäkrade är passagerare.

3. Krigstillstånd i Sverige

Vid krigstillstånd i Sverige gäller särskild lagstiftning i fråga om Folksams ansvar och rätt att ta ut tilläggspremie (krigspremie).

4. Deltagande i främmande krig eller i politiska oroligheter utom Sverige

Försäkringen gäller inte vid dödsfall eller arbetsoförmåga som inträffar då den försäkrade deltar i krig, vilket inte sammanhänger med krigstillstånd i Sverige, eller i politiska oroligheter utom Sverige. Försäkringen gäller inte heller vid dödsfall eller arbetsoförmåga som inträffar inom ett år efter sådant deltagande och som kan anses vara beroende av kriget eller oroligheterna. Deltagande i militärt FN-uppdrag räknas inte som deltagande i krig eller politiska oroligheter.

5. Vistelse utom Sverige vid krig eller politiska oroligheter

Innan tre år förflutit från det att försäkringen trädde i kraft, gäller försäkringen inte vid dödsfall eller arbetsoförmåga som kan anses vara beroende av krig, vilket inte sammanhänger med krigstillstånd i Sverige, eller av krigsliknande politiska oroligheter och som inträffar då den försäkrade, utan att delta i kriget eller oroligheterna, vistas utom Sverige i område där sådana förhållanden råder. Under de tre försäkringsåren gäller försäkringen inte heller vid dödsfall eller arbetsoförmåga, som inträffar inom ett år efter sådan vistelse och som kan anses vara beroende av kriget eller oroligheterna.

Utbyter kriget eller oroligheterna medan den försäkrade vistas i området gäller inskränkningen inte under de tre första månaderna därefter.

6. Atomkärnreaktion samt biologiska, kemiska och nukleära substanser i samband med terrorhandling.

Försäkringen gäller inte för försäkringsfall vars uppkomst eller omfattning har direkt eller indirekt samband med atomkärnreaktion.

Försäkringen gäller inte heller för försäkringsfall på grund av spridande av biologiska, kemiska eller nukleära substanser i samband med terrorhandling. Med terrorhandling avses en skadebringande handling som är straffbelagd där den begås eller där försäkringsfallet inträffar och som framstår att vara utförd i syfte att

- allvarligt skrämma en befolkning
- otillbörligt tvinga offentliga organ eller internationella organisationer att genomföra eller avstå att genomföra viss åtgärd eller
- allvarligt destabilisera eller förstöra grundläggande politiska, konstitutionella, ekonomiska eller sociala strukturer i ett land eller i en internationell organisation.

7. Sport och idrott

Premiefrielse gäller inte för invaliditet eller arbetsoförmåga till följd av skada som uppstått i samband med deltagande i sport, idrottstävling eller träning vid verksamhet där den försäkrade uppburit inkomst eller bidrag (bidrag från sponsorer jämställs med inkomst) och som bedrivs av idrottsgymnasium, folkhögskola, högskola eller liknande skola med idrottsinriktning, idrottsförbund eller annan idrottsförening än korporationsförening.

Premiebefrielse gäller inte heller vid utövande av boxning eller annan kampsport där slag eller sparkar, eller motsvarande, ingår.

8. Berusningsmedel, sömnmedel, narkotika och dopningspreparat

Om den försäkrade drabbas av nedsatt arbetsförmåga relaterad till bruk av alkohol, annat berusningsmedel, sömnmedel, narkotiska preparat eller dopningspreparat, som inte används i medicinskt syfte, kan premiebefrielsen begränsas och ersättningen sättas ned helt eller delvis.

U. Skydd av personuppgifter

Folksam värnar om din personliga integritet och vill att du ska känna dig trygg i hur vi hanterar dina uppgifter. När du ingår ett försäkringsavtal med Folksam, behöver vi hantera dina personuppgifter för att kunna administrera försäkringsförhållandet, hantera anmälda skador, beräkna försäkringspremier eller för att tillhandahålla relevant information och marknadsföring till dig. De uppgifter vi behandlar kan vara ditt namn och adress, hälsoinformation, om det finns medförsäkrad, uppgifter om försäkringsfall och annan relevant information. Merparten av personuppgifterna samlas in från dig men vi kan även samla in uppgifter från en tredje part eller från offentliga källor. Personuppgifterna behandlas huvudsakligen för att vi ska kunna fullgöra våra åtaganden enligt försäkringsavtalet. Vi kan även behöva hantera uppgifterna för att fullgöra en rättslig förpliktelse, för att fastställa, göra gällande eller försvara ett rättsligt anspråk eller när vi har ett berättigat intresse av att hantera dina uppgifter.

Kontaktuppgifter till det Folksambolag som är ansvarig för hanteringen av dina personuppgifter finner du i ditt försäkringsbesked. Du kan fråga och med 25 maj 2018 även kontakta Folksams dataskyddsombud på dataskyddsombud@folksam.se.

Vi kommer att spara dina personuppgifter så länge vi behöver dem för att uppfylla det ändamål för vilka de samlats in. Därefter raderar vi uppgifterna.

Dina personuppgifter hanteras med sekretess enligt Folksams etiska regler. Dina adressuppgifter och grundläggande uppgifter om ditt avtal hanteras i ett för Folksambolagen gemensamt kundregister för bland annat automatiskt adressuppdatering och samordning av bolagens information och marknadsföring till dig. Vi kan även behöva lämna ut vissa personuppgifter till återförsäkringsbolag.

Om uppgifterna överförs till ett land utanför EU, säkerställer vi att sådan överföring är laglig, exempelvis genom att använda de standardiserade modellklausuler för dataöverföring som antagits av EU-kommissionen och som finns tillgängliga på EU-kommissionens webbplats.

Du har rätt att få information om vilka uppgifter som vi behandlar om dig, att få felaktiga uppgifter rättade, att begära att vi begränsar vår behandling och att dina uppgifter överförs till annan part samt invända mot den behandling vi utför. Du har även rätt att inge klagomål till ansvarig tillsynsmyndighet.

Läs mer om Folksams hantering av personuppgifter och dina rättigheter på folksam.se/personuppgifter.

Skaderegistrering

Bolaget använder sig också av ett för försäkringsbranschen gemensamt skadeanmälningsregister (GSR). Detta register innehåller vissa uppgifter om skadan samt uppgift om vem som begärt ersättning och används endast i samband med skadereglering. Det innebär att bolaget får reda på om du tidigare anmält någon skada hos annat försäkringsbolag. Ändamålet med GSR är att tillhandahålla ett underlag till försäkringsföretag för att identifiera oklara försäkringsfall. Därigenom kan företagen motverka utbetalning av ersättningar som baseras på oriktiga uppgifter. Uppgifterna kan även användas i oidentifierad form för statistiska ändamål.

Personuppgiftsansvarig för GSR är Skadeanmälningsregister (GSR) AB, Box 24171, 104 51 Stockholm. Se www.gsr.se för mer information om den behandling av uppgifter som förekommer i registret.

Tillsynsmyndighet

Folksams verksamhet står under tillsyn av Finansinspektionen.

Adress: Box 7821, 103 97 Stockholm

telefon: 08 – 408 980 00

e-post: finansinspektionen@fi.se

webb: fi.se

Folksams marknadsföring står under tillsyn av Konsumentverket.

Adress: Konsumentverket/KO, Box 48, 651 02 Karlstad

telefon: 0771–42 33 00

e-post: konsumentverket@konsumentverket.se

webb: konsumentverket.se

Motverkande av penningtvätt och finansiering av terrorism

Folksam följer ett strikt regelverk för att förhindra att dess produkter och tjänster utnyttjas för finansiell brottslighet. Försäkringstagare, försäkrad och andra personer relaterade till försäkringsavtalet är skyldiga att förse Folksam med all nödvändig information och dokumentation med anledning av tillämplig lagstiftning.

Folksam har rätt att

- begränsa ett befintligt avtal samt vägra att ingå nytt avtal om förutsättningarna i första stycket inte är uppfyllda eller i de fall misstanke om penningtvätt eller finansiering av terrorism föreligger
- avsluta avtalsförhållandet om det på skälig grund kan misstänkas att nyttjandet av Folksams produkter eller tjänster utgör led i penningtvätt eller finansiering av terrorism
- dela information till andra bolag inom Folksamgruppen i syfte att upptäcka och motverka penningtvätt och finansiering av terrorism.

Begreppsförklaringar

Arbetsoförmåga

Med arbetsoförmåga menas att den försäkrade på grund av sjukdom eller olycksfallsskada förlorat arbetsförmågan eller fått den nedsatt. Försäkringsgivarens bedömning följer normalt reglerna socialförsäkringsbalken samt Försäkringskassans beslut om rätt till sjukpenning, rehabiliteringspenning, aktivitetsersättning, sjukersättning eller motsvarande. Den som uppbär sjuklön betraktas också som arbetsoförmögen.

Arvsvinst

Försäkringen tillförs ett överskott som uppstår genom att personer i försäkringskollektivet avlider.

Fond

Med fond avses värdepappersfond vilken består av finansiella tillgångar som bildats genom kapitaltillskott från allmänheten. Fonden ägs av dem som skjutit till kapital samt förvaltas enligt bestämmelserna i 5 kap lagen om investeringsfonder.

Fondförsäkring

Fondförsäkring där kunden själv placerar sitt sparande i olika fonder och därmed tar den finansiella risken.

Fullt arbetsför

Med fullt arbetsför menas att den försäkrade inte till någon del uppbär sjuklön, sjukpenning, rehabiliteringspenning, aktivitetsersättning, sjukersättning, skadelivränta, handikappersättning, aktivitetsstöd eller liknande ersättning samt inte uppburit sådan ersättning i mer än 14 dagar i följd under de senaste sex månaderna.

I begreppet fullt arbetsför ingår vidare att den försäkrade kan fullgöra sitt vanliga arbete utan några inskränkningar eller särskilda anpassningar av hälsoskäl och inte haft inskränkningar/ anpassningar i arbetet av hälsoskäl under de senaste sex månaderna.

Den som på grund av sjukdom beviljats tjänstledighet för att prova annat arbete betraktas inte som fullt arbetsför.

Under vilande sjuk- eller aktivitetsersättning betraktas den försäkrade inte heller som fullt arbetsför.

För den som inte förvärvsarbetat under de senaste sex månaderna ska en bedömning göras av vad som skulle ha gällt om nuvarande anställning innehafts under perioden.

Förköpsinformation

Information om försäkringen som försäkringsgivaren enligt lag måste lämna inför tecknandet.

Förmånstagare

Förmånstagare är den som enligt försäkringens förmånstagarförordnande har rätt till försäkringsbeloppet eller försäkringen.

Försäkrad

Försäkrad är den på vars liv försäkringen gäller.

Försäkringshandlingar

Försäkringsbesked

Innehåller upplysningar om vem som är försäkringstagare, försäkrad och förmånstagare, vilken försäkringstid och premiebetalningstid som gäller samt omfattningen av försäkringen.

Vid ändring av försäkring under försäkringstiden framställs tillägg till försäkringsbeskedet som sänds till försäkringstagaren.

Försäkringsvillkor

Beskriver de ersättningsmoment som kan ingå i försäkringen. De ersättningsmoment som ingår redovisas i försäkringsbeskedet.

Försäkringstagare

Den som ingått försäkringsavtal med Folksam och som äger försäkringen. Övergår äganderätten till annan, betraktas denne därefter som försäkringstagare.

Försäkringstid

Den tid den försäkrade omfattas av försäkringen.

Inlösenvärde

Inlösenvärdet i en fond är antalet fondandelar multiplicerade med fondens köpkurs vid inlösentillfället.

Medförsäkrad

Den eller de personer utöver den försäkrade på vars liv försäkringen beror. Den försäkrade eller någon av de medförsäkrade måste leva för att försäkringsbeloppet ska utbetalas. Individuellt medförsäkrad ska namnges medan kollektivt medförsäkrade, ofta make/barn, inte behöver namnges.

Premiebetalningstid

Den tid premier ska betalas under försäkringstiden.

Prisbasbelopp

Belopp som grundar sig på prisutvecklingen i samhället och som varje år bestäms av regeringen. Det används bland annat som underlag för olika beräkningar, till exempel av pensioner och vissa försäkringsbelopp.

Uppskovstid

Med uppskovstid avses tiden från tecknandet till tidpunkten för utbetalning/utbetalningens början.

Årsdag

Försäkringens årsdag är det datum varje år då ett eller flera år gått sedan försäkringens ikraftträdande.

Återbetalningsskydd

Försäkringsskydd som säkerställer att förmånstagare får minst 100 procent av fondvärdet vid den försäkrades död.

Om vi inte skulle komma överens

Vi vill att du ska vara nöjd

Det är viktigt att det finns en väl fungerande klagomålshantering för att du som kund ska kunna få dina intressen tillgodosedda. En god hantering av klagomål ger Folksam en möjlighet att fånga upp problem samt att vidta förebyggande åtgärder.

Vänd dig först till oss på Folksam

Missförstånd klarar vi ofta upp på ett enkelt sätt. Kontakta därför först den som tagit hand om ditt ärende.

Vet du inte vem du ska kontakta kan du prata med vår växel. Berätta vilken typ av ärende det gäller så att du kan kopplas till rätt avdelning.

Kontakta oss

Telefon: 0771-950 950

webb: folksam.se

Uppgift om vem som är klagomålsansvarig framgår på folksam.se/klagomal

Folksams kundombudsman

Om du inte är nöjd med Folksams slutliga beslut, så har du möjlighet att be om omprövning av vår kundombudsman, som är oberoende i förhållande till Folksams organisation. Kundombudsmannen prövar de flesta ärenden som gäller försäkring, skador och sparande.

Kundombudsmannen kan göra en opartisk bedömning av ditt ärende och sedan rekommendera Folksam att ändra sitt beslut. Prövningen är självklart kostnadsfri.

Kom ihåg att du måste begära omprövning inom ett år efter Folksams slutliga beslut, och innan preskriptionstiden enligt försäkringsavtalslagen löpt ut.

Om du omfattas av en gruppförsäkring kan det finnas möjlighet att få ärendet prövat av en försäkringskommitté. Vänd dig till Kundombudsmannen för mer information.

Kontakta kundombudsmannen

Telefon: 020-65 52 53

e-post: kundombudsmannen@folksam.se

webb: folksam.se/klagomal

Om du fortfarande inte är nöjd

Om vi har försökt lösa problemet tillsammans och du fortfarande inte är nöjd med resultatet, finns det ett antal andra möjligheter för dig att få ditt ärende prövat.

Om vi inte skulle komma överens

Personförsäkringsnämnden

Personförsäkringsnämnden prövar tvister mellan den försäkrade (enskild konsument) och försäkringsbolaget i ärenden som rör liv-, sjuk- och olycksfallsförsäkring, i de fall där det krävs medicinska bedömningar.

Allmänna reklamationsnämnden (ARN)

ARN är en statlig myndighet som kostnadsfritt prövar de flesta tvister om privatpersoners försäkringar, dock inte tvister som rör ett lägre belopp än 2 000 kronor, medicinska bedömningar eller vållandefrågor vid trafikolyckor.

ARN prövar inte heller försäkringstvister rörande försäkring som grundar sig på kollektivavtal mellan arbetsmarknadens parter, om avtalet föreskriver ett särskilt tvistelösningsförfarande.

Detta sker vanligtvis genom prövning i en partssammansatt nämnd.

Fler undantag finns och framgår av ARN:s hemsida. Anmälan till ARN måste göras senast inom ett år efter det att du har framfört ditt klagomål till Folksam.

Adress: Box 174, 101 23 Stockholm

telefon: 08-508 860 00

e-post: arn@arn.se

webb: arn.se

Allmän domstol

Du kan få din tvist med Folksam prövad av tingsrätten. Om du har rättsskyddsförsäkring kan den ersätta en del av rättegångskostnaderna.

Konsumenternas försäkringsbyrå

Försäkringsbyrån ger kostnadsfri information och råd i försäkringsfrågor, men prövar inte enskilda försäkringstvister.

Adress: Box 24215, 104 51 Stockholm,

telefon: 0200-22 58 00

webb: konsumenternas.se

Kommunal konsumentvägledning

Du kan också få information och råd via din hemkommuns konsumentvägledare.

Konsumentverket

Webb: hallakonsument.se

Vänta inte för länge

Om du väntar för länge med att få din tvist prövad kan du förlora din rätt till ersättning (preskription).

Vill du undvika preskription måste du väcka talan vid tingsrätten inom tio år från skadehändelsen/tidpunkten när det förhållande inträffade/inträdde som enligt försäkringsavtalet berättigar till försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd.

Om den tidpunkten inträffat före den 1 januari 2015 måste du i regel väcka talan inom tre år från det att du fick kännedom om att fordringen kunde göras gällande. Om ett försäkringsavtal berättigar till ersättning för olika ersättningsposter eller olika skador vid olika tidpunkter kan delar av kravet preskriberas enligt äldre bestämmelser och andra delar enligt nya bestämmelser.

Om du som privatperson anmält din skada eller ditt anspråk före preskriptionstidens utgång har du alltid sex månader på dig att väcka talan från det att du fått slutligt besked från Folksam eller Kundombudsmannen.

Folksam
106 60 Stockholm
0771-950 950
folksam.se

Folksam